

Історико-політичні проблеми сучасного світу:
Збірник наукових статей. – Чернівці:
Чернівецький національний університет,
2021. – Т. 43. – С. 194-202
DOI: 10.31861/mhpi2021.43.194-202

Modern Historical and Political Issues:
Journal in Historical & Political Sciences. – Chernivtsi:
Chernivtsi National University,
2021. – Volume. 43. – pp. 194-202
DOI: 10.31861/mhpi2021.43.194-202

УДК 329(436)

© Віталій Семенко ¹

Успіх Себастьяна Курца на парламентських виборах в Австрії 2017 р.

В статті досліджується особливість позачергових виборів в Австрійській республіці від 2017 р., а також основні причини успіху оновленої Австрійської народної партії (АНП) та її лідера Себастьяна Курца, колишнього наймолодшого в світі міністра закордонних справ та голови ОБСЄ. Досить детально проаналізовано основні результати виборів до нижньої палати парламенту Національної ради, на яких політичні партії подолали 4-процентний бар'єр.

Охарактеризовано основні висновки відомих вітчизняних та зарубіжних політологів, експертів, які надали оцінку щодо причин підтримки правих та ультраправих політичних сил у європейських країнах, та зокрема в Австрії, які здобули значну підтримку на виборах, яка викликана незадоволенням населення щодо неефективної політики Євросоюзу, який після міжнародної фінансової кризи, терористичних загроз, проблемами з мігрантами, біженцями, а останніми роками досить агресивної зовнішньої політики Росії, змушений щоразу протистояти новим викликам, даючи адекватну відповідь, яка відіграє важливу роль і для України, оскільки наша держава бачить своє майбутнє у тісній багатовекторній співпраці з ЄС.

Ключові слова: політична партія, парламентські вибори, коаліція, політичний лідер, міграційна політика.

The Success of Sebastian Kurz in 2017 Austrian Parliamentary Elections

The article deals with the peculiarities of the extraordinary elections in the Republic of Austria in 2017, as well as the main reasons for the success of the renewed Austrian People's Party (ANP) and its leader, Sebastian Kurz, the former youngest foreign minister and chairman of the OSCE. The main results of the elections to the lower house of parliament, the National Council are in details analyzed, where the political parties have overcome the 4 percent barrier.

The main conclusions of well-known domestic and foreign political scientists and experts are in details characterized, who evaluated the reasons for supporting of right and far-right political parties in the European countries, in particular in Austria, which have received considerable support in the elections, which was caused by public dissatisfaction with the ineffective policy of the European Union, which after the international financial crisis, terrorist threats, problems with migrants, refugees, and in recent years a rather aggressive foreign policy of Russia, is forced to face new challenges, giving an adequate response, which plays an important role for Ukraine, because our country sees its future in close multi-vector cooperation with the EU.

It is important for Ukraine support of the European Union and European countries, in particular with Austria, because our country is interested in further fruitful development of bilateral relations between Ukraine and Austria and cooperation in various sectors of the economy, as well as support for European and Euro-Atlantic course. Ukraine is able to give an adequate response only in close cooperation with European countries.

Ukraine is affected by domestic political changes both within the European Union and domestic political changes within European countries, namely which political parties win and which political coalitions are formed, as well as the influence of pro-Russian political forces in the party landscape.

Keywords: political party, elections, coalition, political leader, migration policy.

¹ Кандидат політичних наук, доцент кафедри сучасних іноземних мов та перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Україна. E-mail: v.semenko@chnu.edu.ua; <https://orcid.org/0000-0002-4353-7823>.

Дострокові 26-ті парламентські вибори в Австрії, які відбулися 15 жовтня 2017 р., ще раз засвідчили високу підтримку ультраправих політичних сил, національних популістських неконструктивних ідей та невдоволення великими традиційними партіями, як Соціал-демократична партія Австрії (СПА), поразку партії Зелених, від якої на посту глави держави з 26 січня 2017 р. перебуває федеральний президент Олександр ван дер Беллен. На тлі неефективної політики Євросоюзу щодо біженців, зростаючих антиімміграційних настроїв, терористичних актів в Європі значно похитнулася підтримка проєвропейських ідей, великих традиційних партій.

Особливості дострокових парламентських виборів в Австрійській республіці, викликані кризою у правлячій коаліції великих політичних партій Соціал-демократичної партії Австрії та Австрійської народної партії, причини успіху ультраправих національних ідей, євроскептицизму, які є наслідком економічної та фінансової кризи в Європі, міграційної політики та кризи у відносинах з Росією та їх вплив на політичну систему у своїх працях досліджували як вітчизняні так і зарубіжні вчені. Серед них А. Шеховцов², Н. Потіха³, І. Стряпко⁴, Н. Вінникова⁵, А. Пелінка⁶, Ф. Плассер⁷, Х. Острі та М. Кох⁸, інститут соціальних досліджень та консалтингу в Австрії SORA/ISA⁹ та ін.

Виходячи з актуальності та досягнень вітчизняного і зарубіжного досвіду дослідження політичних партій, автор ставить за мету проаналізувати успіх Себастьяна Курца на парламентських виборах в Австрії від 2017 р. З огляду на поставлену мету, автор визначив такі дослідницькі завдання: проаналізувати основні результати для парламентських політичних партій та встановити основні причини успіху ультраправих політичних партій в Австрії. Задля успішного досягнення поставлених мети та завдань було використано порівняльний метод, для того щоб порівняти та проаналізувати результати виборів до парламенту, описовий метод для характеристики основних рис політичних партій, інституціональний метод для розгляду політичних партій як політичних інститутів суспільства, системний, функціональний метод для вивчення партійної системи та її місця у політичній системі Австрії.

Посилаючись на дані інституту соціальних досліджень та консалтингу в Австрії SORA/ISA, які подані нижче в таблицях 1 і 2, пересвідчуємося в тому, як фактично втрачають підтримку населення провідні великі політичні партії в Австрії. Отже, лівоцентристська СПА отримує 26,9 (+0,0), правоцентристська АНП відповідно 31,5 (+7,5), децю покращивши свої колишні показники, ультраправа АПС набирає 26 (+5,5), залучившись зростаючою підтримкою розчарованого у великих партіях населення. Досить неочікуваною є поразка партії Зелених, яка не проходить до парламенту, не подолавши 4% бар'єр, набравши лише 3,8 (-8,6). Політична партія Список Петера Пільца, яка була заснована після розриву депутатом від партії Зелених П. Пільцем влітку 2017 р., увійшла до Національної ради з результатом 4,4. Ліберальна партія NEOS – Нова Австрія і Ліберальний форум також проходить у парламент з результатом 5,3 (+0,3). Інші політичні партії набрали 2,1 та не ввійшли до нижньої палати парламенту Австрії¹⁰.

² Шеховцов А. (2008), “Новый правый радикализм: к вопросу об определении”, Вісник СевДТУ: 36. наук. праць, Вип. 91, сс. 141-144.

³ Потіха А. (2017), “Парламентські вибори в Австрії і перспективи її співробітництва з Україною”, Україна: події, факти, коментарі, № 20, сс. 11-17.

⁴ Стряпко І. (2015), “Визначення феномену крайніх правих політичних партій”, Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Філософія. Соціологія. Політологія, № 1, сс. 225-233.

⁵ Вінникова Н. (2016), “Трансформаційні виклики радикалізації європейської системи політичного представництва”, Політикус, №2, сс. 48-54.

⁶ Pelinka A. (2017), “In Wendestimmung”, available at: <http://zeit.de/2017/43/oesterreich-oevp-sebastian-kurz-fpoe-wende> (accessed 2 December 2020).

⁷ Plasser F. (2017), “Studie: Nie gab es mehr Wechselwähler und Spätentschlossene”, available at: http://diepresse.com/home/innenpolitik/nationalratswahl/5304533/Studie_Nie-gab-es-mehr-7. Wechselwaehler-und-Spaetentschlossene (accessed 4 November 2020).

⁸ Ostry H., Koch M. (2017), “Analyse: Die neue österreichische Regierung Sebastian Kurz”, available at: http://kas.de/wf/doc/kas_51206-544-1-30.pdf?171222143252 (accessed 10 October 2020).

⁹ SORA/ISA. (2017), “Wahlanalyse Nationalratswahl 2017”, available at: <http://strategieanalysen.at/wp-content/uploads/2017/10/ISA-SORA-Wahlanalyse-NRW2017-2.pdf> (accessed 2 November 2020).

¹⁰ Ibidem.

Таблиця 1

Вибори до Національної ради 2002-2017

	Участь у виборах	СПА	АНП	АПС	ЗЕЛЕНІ	NEOS	Список П. Пільца
2002	84,3	36,5	42,3	10,0	9,5	-	-
2006	78,5	35,3	34,3	11,0	11,0	-	-
2008	78,8	29,3	26,0	17,5	10,4	-	-
2013	74,9	26,8	24,0	20,5	12,4	5,0	-
2017	80,0	26,9	31,5	26,0	3,8	5,3	4,4

Тож переможцем дострокових виборів стає оновлена АНП на чолі з С. Курцом. Експерт-міжнародник Олександр Сушко, оцінюючи результати виборів пояснив причини успіху молодого лідера тим, що С. Курц на хвилі розчарування виборців у так званій широкій коаліції, очолюваній соціал-демократами, зумів своєчасно вийти з неї та зміг спровокувати вибори й одночасно забрати частину голосів ультраправих АПС, яка паразитувала на антимиграційній риторичі¹¹.

Відомий австрійський політолог Антон Пелінка зазначив зокрема, що саме на С. Курцу, як переможцеві дострокових виборів лежить відповідальність країни, вдаючи своїми діями ніби Австрія була членом Вишеградської групи, а не частиною основної Європи, яку представляє француз Еммануель Макрон та канцлер Німеччини Ангела Меркель¹². Незаперечний успіх Себастьяна Курца, який створює враження, що хоче втілити в основному позапартійну демократію, закриває погляд на реальність, тому що всі демократії мають усілякі недоліки, додав А. Пелінка¹³.

Хоча АНП з лідером С. Курцом перемогла, але не набрала достатньої кількості голосів підтримки населення, щоб керувати країною. Ю. Райхель, політичний оглядач, зауважив, С. Курц, займаючи чітку та зрозумілу праву політичну позицію, зможе привабити виборця, що й привело його партію до успіху¹⁴. Таким чином після закінчення парламентських виборів, С. Курц був змушений вести переговори з ультраправою АПС та її політичним лідером Хайнцом-Крістіаном Штрахе, які успішно закінчились 15 грудня 2017 р. укладанням угоди про формування нового коаліційного уряду країни.

Результат виборів в Австрії підтверджує, наскільки глибокі шрами залишила криза біженців у серцях європейських виборців, а також засвідчив, що межі між правоцентристськими та крайніми правими партіями в Європі дедалі більше розмиваються, а традиційні консервативні політичні сили займають жорсткішу позицію щодо міграції, ісламу та внутрішньої безпеки, підкреслив журналіст М.Сидоржевський¹⁵.

Незважаючи на певну орієнтованість більшості партій на внутрішню політику, питання України і санкцій проти Росії відчутно знайшли своє відображення в політичних програмах партій

¹¹ Сушко О. (2017), "Перемога 31-річного Курца: секрети успіху, політичний курс Австрії та значення для України", available at: <http://slovoidilo.ua/2017/10/19/pogljad/svit/peremoha-31-richnoho-kurca-sekret-y-uspихu-politychnyj-kurs-avstriyi-ta-znachennya-ukrayiny> (accessed 7 December 2020).

¹² Pelinka A. (2017), "In Wendestimmung", available at: <http://zeit.de/2017/43/oesterreich-oevp-sebastian-kurz-froe-wende> (accessed 2 December 2020).

¹³ Ibidem.

¹⁴ Райхель Ю. (2017), "Європейський вибір: поворот Австрії вправо та виклик для Меркель", available at: <http://politeka.net/ua/reading/520884-evropejskij-vybor-povorot-avstrii-vpravo-i-vyzov-dlya-merkel/> (accessed 20 November 2020).

¹⁵ Сидоржевський М. (2017), "Вибори в Австрії: крок праворуч", available at: <http://dw.com/uk-40962429> (accessed 4 October 2020).

та позиціях політичних лідерів. Як влучно висловився журналіст О. Костриба про С. Курца, якого порівняв з Е. Макроном, який теж є молодим політиком з великими амбіціями щодо майбутнього європейського проекту, який ще перебуваючи на посаді глави МЗС Австрії просував більшу участь Австрії у вирішенні конфлікту на Донбасі, тричі відвідавши Україну в 2017 р. під час головування Австрії в ОБСЄ, крім того, однозначно засуджував анексію Криму, оцінюючи її, як порушення міжнародного права, однак разом з тим підтримує ідею покрокового зняття санкцій з Росії в разі виконання Мінських угод, а також пропонував Австрію як нейтральну територію для зустрічі колишнього президента Д. Трампа і В. Путіна¹⁶.

Харді Острі та Матіас Кох, політичні оглядачі від фонду Конрада Аденауера зазначили, що новообраному федеральному канцлеру доведеться пояснити за кордоном та й всередині країни участь ультраправої АПС в керівництві державою, хоча і одразу після офіційної церемонії інавгурації нового федерального уряду С. Курц зустрівся у Брюсселі з президентами європейських інституцій, і колишній голова Єврокомісії Жан-Клод Юнкер, висловлюючи довіру в С. Курцу, зауважив, що можна говорити про проєвропейський уряд за його діяльністю¹⁷.

Подібна ситуація вже мала місце в історії Австрії. Журналіст Е. Казаков вдало підкреслив, що результати колишніх чергових виборів до Національної ради в жовтні 1999 р. сколихнули європейську громадськість, оскільки тогочасні вибори ознаменували собою перемогу ультраправої популістської АПС та її входження до урядової коаліції разом з АНП, де уособленням правового популізму в Європі тоді став колишній одійозний австрійський політик Йорг Хайдер, який викликав політичний конфлікт з ЄС¹⁸. С. Пименов, політичний оглядач, характеризує реакцію ЄС, зазначив, що тоді єдиною умовою їхнього скасування стала відставка Й. Хайдера з посади голови політичної партії, і ультиматум довелось прийняти, а сам Й. Хайдер під тиском з боку лідерів західних держав змушений був задовольнитися посадою губернатора провінції Каринтія¹⁹. В свою чергу С. Коломійченко, журналіст Радіо Свобода відзначила, що реакція в Європі розділилася на два типи, де першими були ті, хто висловлював обережне задоволення цим кроком, проте, підкреслював, що за діями Австрії будуть спостерігати й надалі, і що реакція буде визначатися її діями, а не словами Й. Хайдера, де таку позицію займали насамперед Велика Британія, скандинавські країни і Німеччина, а іншими були ті, хто вважали, що відставка Й. Хайдера – трюк, викрут – до цих країн належали Франція і Бельгія, які, власне кажучи, й очолювали у Європі кампанію проти Австрії і проти Й. Хайдера²⁰. Мандати в тодішньому коаліційному уряді розподілилися між АНП В. Шюсселя й АПС Й. Хайдера. АНП отримала посади федерального канцлера, міністрів закордонних справ, внутрішніх справ, економіки, сільськогосподарства й освіти, а АПС – віце-канцлера, міністра фінансів, юстиції, оборони, інфраструктури та міністра з соціального забезпечення. Сам лідер АПС Й. Хайдер ніякої посади в тодішньому уряді не отримав. Посаду федерального канцлера зайняв В. Шюссель. Віце-канцлером Австрії стала представниця АПС С. Рісс-Пассер.

Журналіст В. Кудрик зауважив, що Східна, Західна і Північна Європа спостерігала небувалий підйом правового популізму, коли ультраправі політичні партії, які раніше вважалися маргінальними, тепер претендують на те, щоб увійти в парламент, відмовляючись від багатьох радикальних атрибутів, а їх програми можуть бути правими, лівими і консервативними одночасно, але побоюючись приходу правих радикалів до влади центристи переймають окремі елементи їх риторики і самі виступають на захист традиційних західних цінностей²¹. Політолог

¹⁶ Костриба А. (2017), “Выборы в Австрии: что изменится для Украины”, available at: <http://delo.ua/economymandpoliticsinukraine/vybory-v-avstrii-cto-izmenitsja-dlja-ukrainy-335450/> (accessed 20 September 2020).

¹⁷ Ostry H., Koch M. (2017), “Analyse: Die neue österreichische Regierung Sebastian Kurz”, available at: http://kas.de/wf/doc/kas_51206-544-1-30.pdf?171222143252 (accessed 10 October 2020).

¹⁸ Казаков Е. (2003), “Австрия – левым не до войны”, available at: <http://www.left.ru/2003/6/kazakov82.html> (accessed 2018).

¹⁹ Пименов С. (2001), “Коричневые. Мир обеспокоен консолидацией неонацистов”, available at: <http://monitor.nnov.ru/2001/phtml> (accessed 2 September 2020).

²⁰ Коломійченко Є. (2000), “Чому Йорг Гайдер пішов із посади голови австрійської партії свободи?”, available at: <http://ji.lviv.ua/n16texts/haiderraus.htm> (accessed 3 November 2020).

²¹ Кудрик В. (2017), “Час правих і винуватих: чи варто Європі боятися радикальних популістів”, available at: <http://apostrophe.ua/ua/article/world/europe/2017-01-26/vremya-pravyih-i-vinovatyih-nujno-li-evrope-opasatsya-radikalnyih-populistsov/9753> (accessed 5 December 2020).

А. Шеховцов вважає, що в ХХІ ст. ті ж наслідки, що і в першій половині ХХ ст., просто неможливі: занадто сильно змінився світ, глобалізація і тісні економічні зв'язки між країнами не дозволять цим партіям стати настільки ж небезпечними, хоча з іншого боку, легітимізація правих сил через залучення до влади навряд чи буде гарною ідеєю²². А. Шеховцов вдало підмітив, що керівництву європейських країн необхідно зрозуміти те, що світ дуже сильно змінився, що існує підйом націоналізму²³. А. Шеховцов назвав загальні причини підйому радикальних популістів: недовіра до мейнстримних політиків, до так званих політичних еліт, відсутність відчуття економічної безпеки, криза біженців, сприйняття міграції як загрози для представників так званого корінного населення, які давно живуть у тій чи іншій країні, але самі навіть можуть бути мігрантами певною мірою²⁴.

Політолог, історик І. Стряпко зауважує, що сучасне європейське суспільство пройшло тривалій та болісний процес очищення від фашистської та нацистської ідеології та те що катарсис європейського суспільства не може не стати перепорою для будь-яких спроб реабілітації вказаних політичних партій та ідеологій, а їх політична програма, на відміну від фашистської, не спрямована на агресію чи захоплення, а радше на захист сучасного європейського суспільства перед викликами глобалізації та не має расистських чи відверто ксенофобських проявів²⁵.

Д. Гайдай, аналітик-міжнародник із Інституту світової політики також підкреслює, що у політичній площині Австрія зараз переживає переломний період, пов'язаний із закінченням т.зв. коаліцій великих партій, а падіння рейтингу двох основних партій – АНП та СПА – супроводжується ростом популярності праворадикальної АПС, яка підкріплена серйозними фінансовими вливаннями, перетворила нових австрійських ультраправих на відданих союзників Кремля, бо АПС називають серед найбільш очевидних агентів впливу Росії в Австрії, навіть якщо на тлі незадоволення австрійців напливом мігрантів та політикою Брюсселя популярність АПС все ж зростає, а старі політичні сили більше не можуть ігнорувати радикалізацію австрійського електорату та зміну політичного дискурсу, яка відображається і на риториці головних політичних сил СПА та АНП²⁶.

Австрійський політолог Ф. Плассер називає три вирішальних фактори, які вплинули на волевиявлення населення Австрії, називаючи передусім бажання оновлення та подолання політичного застою, що й було центральним мотивом виборців АНП, питання міграції та інтеграції, а також коаліційно-тактичні роздуми зіграли велику роль лише на цих виборах²⁷. Ф. Плассер зокрема підкреслив, що на парламентських виборах від 2013 р. 53% виборців вважали, що країна розвивається у правильному напрямі, на дострокових парламентських виборах від 2017 р. 69% виборців висловили думку, що країна рухається неправильним шляхом, в той час як на виборах від 2013 р. лише 4% виборців вважали хибними політичні дії щодо іноземців, мігрантів, біженців²⁸, то тепер вже 44% виборців переконані у цьому²⁹. Зокрема із таблиці 2 чітко показано зміну настроїв виборців з 2013 по 2017 рр.

Як зазначила журналіст О. Танасійчук, у спільній урядовій програмі “Разом. Для нашої Австрії” також акцентується увага на необхідних змінах для країни, зокрема зниження податкового тягаря для малозабезпечених та підвищення пенсій і соціальних виплат для дітей і вразливих верств населення; посилення регіональної політики, зміцнення елементів прямої демократії в країні, збільшення штату поліцейських органів, перехід на 100-відсоткове забезпечення відновленої енергетики до 2030 р.³⁰

²² Кудрик В. (2017), Вказ. пр.

²³ Там само.

²⁴ Там само.

²⁵ Стряпко І. (2015), “Визначення феномену крайніх правих політичних партій”, Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Філософія. Соціологія. Політологія, № 1, сс. 225-233.

²⁶ Гайдай Д. (2016), “Аудит зовнішньої політики: Україна-Австрія”, available at: <http://glavcom.ua/publications/347187-audit-zovnishnoji-politiki-ukrajina-avstrija.html> (accessed 2 November 2020).

²⁷ Plasser F. (2017), “Studie: Nie gab es mehr Wechselwähler und Spätentschlossene”, available at: http://diepresse.com/home/innenpolitik/nationalratswahl/5304533/Studie_Nie-gab-es-mehr-7. Wechselwaehler-und-Spaetentschlossene (accessed 4 November 2020)

²⁸ Ibidem.

²⁹ Ibidem.

³⁰ Танасійчук О. (2017), “Австрійські політичні реалії: консерватори та ультраправі в одній упряжці”,

Таблиця 2

Аналіз голосів виборців на виборах до Національної ради 2013-2017 рр.

	СПА 2017	АНП 2017	АПС 2017	Зелені 2017	NEOS 2017	Пільц 2017	Інші 2017	Не голосували 2017	Сума 2013
СПА 2013	76 %	3 %	12 %	0 %	0 %	3 %	1 %	4 %	100 %
АНП 2013	1 %	84 %	9 %	0 %	3 %	1 %	1 %	2 %	100 %
АПС 2013	1 %	17 %	73	0 %	2 %	1 %	1 %	4 %	100 %
Зелені 2013	28 %	14 %	4 %	25 %	10 %	11 %	2 %	5 %	100 %
NEOS 2013	6 %	26 %	5 %	1 %	43 %	13 %	1 %	5 %	100 %
Партія Франка Стронаха 2013	9 %	42 %	36 %	0 %	3 %	3 %	5 %	2 %	100 %
Альянс за майбутнє Австрії 2013	3 %	26 %	57 %	0 %	5 %	3 %	1 %	4 %	100 %
Інші 2013	16 %	6 %	7 %	6 %	6 %	21 %	30 %	8 %	100 %
Не голосували 2013	9 %	7 %	7 %	2 %	1 %	2 %	2 %	70 %	100 %

Х. Острі та М. Кох зокрема підтвердили і той факт, що автори урядової програми С. Курца та Х-К. прагнуть змін для австрійців, будуючи їх на солідному фундаменті, який складається з Конституції Австрії, постійного нейтралітету та основних принципів ЄС, а також основних прав і свобод людини, громадянських свобод, прав меншин, бо лише у сильній Європі може бути сильна Австрія³¹. Х. Острі та М. Кох зазначили, що новий уряд надає важливого значення, відповідно до урядової програми, тому, що в Європі приймуть компромісне рішення по врегулюванню нелегальної міграції, оскільки за відсутності такого рішення тема надання притулку та міграції повинні залишатись в австрійській компетенції в рамках європейського права³².

Політолог-міжнародник Г. Кухалейшвілі впевнений, що сучасна Австрія є типовою малою і самобутньою європейською державою, політична еліта якої дотримується економічного і національного егоїзму та зацікавлена відстоювати в першу чергу інтереси своїх громадян, а не нести мир в Україну, а австрійські вибори – це ще один урок для політичної еліти ЄС, який свідчить про те, що вже давно пора спуститися з небес на землю і припинити політику *відкритих дверей* та перейти до повернення біженців і нелегалів в країни їх громадянської приналежності, зважаючи на те, що інакше вплив лояльних Росії ультраправих політичних сил в малих європейських країнах буде тільки рости³³.

Е. Варданян, журналіст Радіо Свобода зазначив, що в Західній Європі і Брюсселі стурбовані тим, що Австрія і Вишеградська четвірка (Польща, Чехія, Словаччина та Угорщина) могли розіграти націоналістичну карту, бо пропозиції президента Франції Е. Макрона і Єврокомісії реформувати ЄС та поглибити співпрацю в рамках Єврозони не викликало у членів австрійської

available at: <http://ukrinform.ua/rubric-world/2367493-avstrijski-politichni-realii-konservatori-ta-ultrapravi-vodnij-uprazci.html> (accessed 3 December 2020).

³¹ Ostry H., Koch M. (2017), "Analyse: Die neue österreichische Regierung Sebastian Kurz", available at: http://kas.de/wf/doc/kas_51206-544-1-30.pdf?171222143252 (accessed 10 October 2020).

³² Ibidem.

³³ Кухалейшвілі Г. (2017), "Будет ли Курц другом? Сложный выбор Австрии и его последствия для Украины", available at: <http://zerkalo.mk.ua/novini/budet-li-kurz-drugom-slozhnyj-vybor-avstrii-i-ego-posledstviya-dlya-ukrainy.html> (accessed 3 November 2020).

правлячої коаліції особливого³⁴. О. Костриба висловив думку про те, що проблема полягала не стільки в діяльності Росії в країнах центрально-східної Європи, а в небажанні урядів цих країн помічати цю проблему, бо вдало маневруючи на історичних питаннях та євроскептицизмі, про-російські організації не зазнають жодних проблем ні в правовому, ні навіть в суспільному полі³⁵.

Таким чином, проаналізувавши парламентські вибори в Австрії від 2017 р., а також успіх С. Курца вдалося дійти висновку, що населення Австрії бажає змін, які запропонувала АНП на чолі з С.Курцом. Невирішене європейське питання щодо біженців спричинило зростаючу підтримку ультраправих популістських політичних партій, збільшення євроскептиків та розчарованих у політиці ЄС. Тому очевидним став подальший успіх прибічників АПС, оскільки ця політична сила завжди виступала проти біженців, мігрантів. У 2017 р. ця ультраправа партія значно укріпила свої сили, збільшивши неодноразово шанси на входження до урядової коаліції. Зростання правого популізму в Європі призвело до розмитості, нечіткості ідеологічних меж традиційних політичних партій, хоча праві радикали все одно змушені будуть діяти у певних рамках, балансує між правим, популізмом, націоналізмом та патріотизмом. В українському питанні мабуть не слід очікувати кардинальних змін. Очевидно, що результати виборів в країнах ЄС та зростання підтримки ультраправих політичних партій можуть призвести до змін відносин між ЄС та Україною.

Список джерел

1. Варданян Е. (2017), “Итоги 2017 года. Центрально-европейская Фронта: Австрия в Штрахе”, available at: <https://europalibera.org/a/blog-ernest-varदानean/28931762.html> (accessed 4 November 2020).
2. Вінникова Н. (2016), “Трансформаційні виклики радикалізації європейської системи політичного представництва”, Політикус, №2, сс. 48-54.
3. Гайдай Д. (2016), “Аудит зовнішньої політики: Україна-Австрія”, available at: <http://glavcom.ua/publications/347187-audit-zovnishnoji-politiki-ukrajina-avstrija.html> (accessed 2 November 2020).
4. Казаков Е. (2003), “Австрия – левым не до войны”, available at: <http://www.left.ru/2003/6/kazakov82.html> (accessed 2018).
5. Коломійченко Є. (2000), “Чому Йорг Гайдер пішов із посади голови австрійської партії свободи?”, available at: <http://ji.lviv.ua/n16texts/haideraus.htm> (accessed 3 November 2020)
6. Костриба О. (2017), “Російський спрут для радикалів Центрально-Східної Європи”, available at: http://m.aratta-ukraine.com/text_ua.php?id=3832 (accessed 5 December 2020)
7. Кострыба А. (2017), “Выборы в Австрии: что изменится для Украины”, available at: <http://delo.ua/economyandpoliticsinukraine/vybory-v-avstrii-cto-izmenitsja-dlja-ukrainy-335450/> (accessed 20 September 2020).
8. Кудрик В. (2017), “Час правих і винуватих: чи варто Європі боятися радикальних популістів”, available at: <http://apostrophe.ua/ua/article/world/europe/2017-01-26/vremya-pravyih-i-vinovatyih-nujno-li-evrope-opasatsya-radikalnyih-populistov/9753> (accessed 5 December 2020).
9. Кухалейшвили Г. (2017), “Будет ли Курц другом? Сложный выбор Австрии и его последствия для Украины”, available at: <http://zerkalo.mk.ua/novini/budet-li-kurc-drugom-slozhnyj-vybor-avstrii-i-ego-posledstviya-dlya-ukrainy.html> (accessed 3 November 2020).
10. Пименов С. (2001), “Коричневые. Мир обеспокоен консолидацией неонацистов”, available at: <http://monitor.nnov.ru/2001/phtml> (accessed 2 September 2020).
11. Потіха А. (2017), “Парламентські вибори в Австрії і перспективи її співробітництва з Україною”, Україна: події, факти, коментарі, № 20, сс. 11-17.

³⁴ Варданян Е. (2017), “Итоги 2017 года. Центрально-европейская Фронта: Австрия в Штрахе”, available at: <https://europalibera.org/a/blog-ernest-varदानean/28931762.html> (accessed 4 November 2020).

³⁵ Костриба О. (2017), “Російський спрут для радикалів Центрально-Східної Європи”, available at: http://m.aratta-ukraine.com/text_ua.php?id=3832 (accessed 5 December 2020).

12. Райхель Ю. (2017), “Європейський вибір: поворот Австрії вправо та виклик для Меркель”, available at: <http://politeka.net/ua/reading/520884-evropejskij-vybor-povorot-avstrii-vpravo-i-vyzov-dlya-merkel/> (accessed 20 November 2020).
13. Сидоржевський М. (2017), “Вибори в Австрії: крок праворуч”, available at: <http://dw.com/uk-40962429> (accessed 4 October 2020).
14. Стряпко І. (2015), “Визначення феномену крайніх правих політичних партій”, Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Філософія. Соціологія. Політологія, № 1, сс. 225-233.
15. Сушко О. (2017), “Перемога 31-річного Курца: секрети успіху, політичний курс Австрії та значення для України”, available at: <http://slovoidilo.ua/2017/10/19/pogljad/svit/peremozha-31-richnoho-kurca-sekretu-uspihu-politychnyj-kurs-avstriyi-ta-znachennya-ukrayiny> (accessed 7 December 2020).
16. Танасійчук О. (2017), “Австрійські політичні реалії: консерватори та ультраправі в одній упряжці”, available at: <http://ukrinform.ua/rubric-world/2367493-avstrijski-politichni-realii-konservatori-ta-ultrapravi-v-odnij-uprazci.html> (accessed 3 December 2020).
17. Шеховцов А. (2008), “Новый правый радикализм: к вопросу об определении”, Вісник СевДТУ: Зб. наук. праць, Вип. 91, сс. 141-144.
18. Ostry H., Koch M. (2017), “Analyse: Die neue österreichische Regierung Sebastian Kurz”, available at: http://kas.de/wf/doc/kas_51206-544-1-30.pdf?171222143252 (accessed 10 October 2020)
19. Pelinka A. (2017), “In Wendestimmung”, available at: <http://zeit.de/2017/43/oesterreich-oevp-sebastian-kurz-fpoe-wende> (accessed 2 December 2020).
20. Plasser F. (2017), “Studie: Nie gab es mehr Wechselwähler und Spätentschlossene”, available at: http://diepresse.com/home/innenpolitik/nationalratswahl/5304533/Studie_Nie-gab-es-mehr-7-Wechselwaehler-und-Spaetentschlossene (accessed 4 November 2020).
21. SORA/ISA. (2017), “Wahlanalyse Nationalratswahl 2017”, available at: <http://strategieanalysen.at/wp-content/uploads/2017/10/ISA-SORA-Wahlanalyse-NRW2017-2.pdf> (accessed 2 November 2020).

References

1. Vardanyan E. (2017), “Itogi 2017 goda. Central'no-evropejskaya Fronda: Avstriya v Shtrahe”, available at: <https://europolibera.org/a/blog-ernest-vardean/28931762.html> (accessed 4 November 2020).
2. Vinnykova N. (2016), “Transformatsiini vyklyky radykalizatsii yevropeiskoi systemy politychnoho predstavnytstva”, Politykus, №2, ss. 48-54.
3. Haidai D. (2016), “Audyт zovnishnoi polityky: Ukraina-Avstriia”, available at: <http://glavcom.ua/publications/347187-audit-zovnishnoji-politiki-ukrajina-avstrija.html> (accessed 2 November 2020).
4. Kazakov E. (2003), “Avstryia – levym ne do voiny”, available at: <http://www.left.ru/2003/6/kazakov82.html> (accessed 2018).
5. Kolomiichenko Ye. (2000), “Chomu Yorg Haider pishov iz posady holovy avstriiskoi partii svobody?”, available at: <http://ji.lviv.ua/n16texts/haiderraus.htm> (accessed 3 November 2020).
6. Kostyba O. (2017), “Rosiiskyi sprut dlia radykaliv Tsentralno-Skhidnoi Yevropy”, available at: http://m.aratta-ukraine.com/text_ua.php?id=3832 (accessed 5 December 2020).
7. Kostyba A. (2017), “Vybory v Avstrii: chto izmenitsya dlya Ukrainy”, available at: <http://delo.ua/economyandpoliticsinukraine/vybory-v-avstrii-chto-izmenitsja-dlja-ukrainy-335450/> (accessed 20 September 2020).
8. Kudryk V. (2017), “Chas pravykh i vynuvatykh: chy varto Yevropi boiatysia radykalnykh populistiv”, available at: <http://apostrophe.ua/ua/article/world/europe/2017-01-26/vremya-pravyih-i-vinovatyih-nujno-li-evrope-opasatsya-radikalnyih-populistov/9753> (accessed 5 December 2020).
9. Kuhalejshvili G. (2017), “Budet li Kurc drugom? Slozhnyj vybor Avstrii i ego posledstviya dlya Ukrainy”, available at: <http://zerkalo.mk.ua/novini/budet-li-kurc-drugom-slozhnyj-vybor-avstrii-i-ego-posledstviya-dlya-ukrainy.html> (accessed 3 November 2020).
10. Pimenov S. (2001), “Korichnevye. Mir obespokoen konsolidaciej neonacistov”, available at: <http://monitor.nnov.ru/2001/phtml> (accessed 2 September 2020).
11. Potikha A. (2017), “Parlamentski vybory v Avstrii i perspektyvy yii spivrobotnytstva z Ukrainoiu”, Ukraina: podii, fakty, komentari, № 20, ss. 11-17.

12. Raikhel Yu. (2017), “Ievropeyskiy vybir: povorot Avstrii vpravo ta vyklyk dlia Merkel”, available at: <http://politeka.net/ua/reading/520884-evropejskij-vybor-povorot-avstrii-vpravo-i-vyzov-dlya-merkel/> (accessed 20 November 2020).
13. Sydorzhevskiy M. (2017), “Vybory v Avstrii: krok pravoruch”, available at: <http://dw.com/uk-40962429> (accessed 4 October 2020).
14. Striapko I. (2015), “Vyznachennia fenomenu krainikh pravyykh politychnykh partii”, Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Seriya : Filosofiia. Sotsiologiia. Politologiia, № 1, ss. 225-233.
15. Sushko O. (2017), “Peremoha 31-richnoho Kurtsa: sekrety uspihu, politychnyi kurs Avstrii ta znachennia dlia Ukrainy”, available at: <http://slovoidilo.ua/2017/10/19/pogljad/svit/peremoha-31-richnoho-kurcza-sekrety-uspixu-politychnyj-kurs-avstriyi-ta-znachennya-ukrayiny> (accessed 7 December 2020).
16. Tanasiichuk O. (2017), “Avstriiski politychni realii: konservatory ta ultrapravi v odnii upriazhtsi”, available at: <http://ukrinform.ua/rubric-world/2367493-avstrijski-politichni-realii-konservatori-ta-ultrapravi-v-odnij-uprazci.html> (accessed 3 December 2020).
17. SHehgovcov A. (2008), “Novyj pravyy radikalizm: k voprosu ob opredelenii”, Visnik SevDTU: Zb. nauk. prac', Vip. 91, ss. 141-144.
18. Ostry H., Koch M. (2017), “Analyse: Die neue österreichische Regierung Sebastian Kurz”, available at: http://kas.de/wf/doc/kas_51206-544-1-30.pdf?171222143252 (accessed 10 October 2020)
19. Pelinka A. (2017), “In Wendestimmung”, available at: <http://zeit.de/2017/43/oesterreich-oevp-sebastian-kurz-fpoe-wende> (accessed 2 December 2020).
20. Plasser F. (2017), “Studie: Nie gab es mehr Wechselwähler und Spätentschlossene”, available at: http://diepresse.com/home/innenpolitik/nationalratswahl/5304533/Studie_Nie-gab-es-mehr-7-Wechselwaehler-und-Spaetentschlossene (accessed 4 November 2020).
21. SORA/ISA. (2017), “Wahlanalyse Nationalratswahl 2017”, available at: <http://strategieanalysen.at/wp-content/uploads/2017/10/ISA-SORA-Wahlanalyse-NRW2017-2.pdf> (accessed 2 November 2020).